

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ב"ה

תיק 1020287/4

בבית הדין הרבני האזורי תל אביב יפו

לפני כבוד הדיינים:

הרב שלמה שטסמן – אב"ד, הרב אייל יוסף, הרב עידו שחר

התובעת: פלונית (ע"י ב"כ עו"ד קרוליין עידן)

נגד

הנתבע: פלוני (ע"י ב"כ טו"ר נסים אברג'ל)

הנדון: חיוב כתובה

פסק דין

עובדות והליכים

הצדדים הכירו בשנת 2009 במהלך לימודיהם במכון הטכנולוגי בחולון ונישאו כדת משה וישראל ביום ג' בכסלו תשע"א (10.11.2010) – נישואין ראשונים לשניהם. מנישואין אלו נולדה ילדה אחת, קטינה.

הצדדים ניהלו אורח חיים מסורתי דתי כשהם מתגוררים בביתו של אבי האישה. הבעל עבד בעבודות מזדמנות עד לחודש פברואר 2014 ומאז פוטר, הפסיק לעבוד, ולא פרנס את המשפחה. ביום י"ז באלול תשע"ד (12.9.2014) עזב הבעל את הבית. רבנים וחברים התערבו בניסיון לערוך שלום בית שלא צלח.

ביום י"ב בתשרי תשע"ה (6.10.2014) הגיש הבעל בקשה לשוב סכסוך לבית המשפט לענייני משפחה בראשון לציון. ביום י' במרחשוון תשע"ה (3.11.2014) הגישה האישה תביעות למזונות, מדור, משמורת ורכוש בבית המשפט לענייני משפחה. הצדדים הופנו ליחידת הסיוע של בית המשפט, אך גם שם לא צלח הניסיון לגישור. ביום כ"ו בכסלו תשע"ה (18.12.2014) ניתנו פסקי דין בתביעות לאחר הסכמות הצדדים.

ביום כ"ג בשבט תשע"ה (15.2.2015) הגיש הבעל תביעת גירושין בבית הדין. ביום א' באייר תשע"ה (20.4.2015) הגישה האישה תביעה לשלום בית. ביום י"ד בסיוון תשע"ה (1.6.2015) התקיים דיון בתביעת הבעל לגירושין ובתביעת האישה לשלום בית. בתחילה טען הבעל כי האישה היא שרוצה להתגרש והוא נעתר לדרישתה. לאחר מכן ניסה להסביר מדוע הוא מבקש להתגרש. האישה הכחישה את דברי הבעל וטענה כי מבחינתה הנישואים היו טובים עד למועד עזיבת הבעל את הבית ללא סיבה ולכן ביקשה שלום בית. בית הדין קבע מועד נוסף לדיון. ביום ל' בסיוון תשע"ה (17.6.2015) התקיים דיון נוסף. הבעל עמד על דרישתו לגירושין. לאחר דיון לא פורמלי ובעזרתו של בית הדין הסכימה האישה להתגרש תוך שהיא שומרת לעצמה את הזכות לתבוע כתובה. ביום ד' בתמוז תשע"ה (21.6.2015) סודר לצדדים גט בבית הדין.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ביום כ' תמוז תשע"ה (7.7.2015) הגישה האישה תביעה לכתובה בסך 153,000 ש"ח. התקיימו דיונים, נשמעו עדים והוגשו סיכומים.

טענות הבעל

הבעל טען כי אין האישה זכאית לכתובתה הואיל והיא מורדת.

הבעל ניסה להסביר את רצונו בגירושין בשלל סיבות מגוונות: "לא הייתה אהבה מצידה אליי"; "יחסי אישות לא היו כמו שצריך"; "היא לא ידעה להתקרב"; "היה חסר לי ממנה חום"; "תמיד דחתה אותי: 'אל תיגע בי', 'אל תלטף אותי', 'אל תדגדג אותי'"; "היה חסר לי פרגון ותמיכה ממנה, גיבוי"; "כשאני רציתי להתקרב היא דחתה אותי"; "הלבוש שלה – היא לא השקיעה בעצמה"; "לא היו ארוחות חמות"; "לא היה ניקיון בבית"; "היא לא דאגה לילדה. הרגשתי שכל הנטל עליי".

בנוסף תיאר את היחסים המתוחים שהיו בינו לבין אבי האישה.

טענות האישה

האישה הכחישה את טענות הבעל וטענה שמבחינתה הנישואין היו טובים מאוד, היו להם בילויים ופעמים רבות נסעו לחופשות בחו"ל.

באוגוסט 2014 התעוררה מריבה קשה בין הבעל לבין אביה שגרמה לניתוק היחסים ביניהם. היא לא נקטה עמדה במריבה, הבעל כעס ועזב את הבית ללא סיבה מוצדקת ובאמתלות שווא. כל ניסיונותיה שלה ושל מקורביה להחזיר את הבעל הבית לשלום בית לא צלחו. גם ניסיונות לערב חברים ורבנים לא הועילו. הבעל עמד בעקשנותו לא לחזור לשלום בית. עוד טענה האישה כי אף שידעה שהבעל היה נפגש עם ידידה שלו מהעבר במהלך הנישואין סלחה לו וביקשה שיחזור הביתה. האשה צירפה מסרונים ששלחה לבעל כשהיא מבקשת ממנו לחזור הביתה לשלום בית.

ביום א' במרחשוון תשע"ז (2.11.2016) התקיים דיון שבו נשמעו העדים שהיו מעורבים בניסיון לשלום בית, שני עדים מצד הבעל ועד אחד מצד האישה. מדברי כולם, הצטיירה תמונה של חוסר יציבות בזוגיות והתערבות מצד אבי האישה בחיים הפרטיים. מדברי הרב של הבעל עלה כי האיש הוא 'טיפוס' עקשן העומד על שלו.

ביום ד' בסיוון תשע"ז (29.5.2017) התקיים דיון שבו נחקרו הצדדים. לקראת סוף הדיון, הודה הבעל כי בזמן הנישואין היה לו קשר עם ידידה מהעבר שעזמה יצא 'להתאוויר', לשנות קפה ולראות סרט. בית הדין נזף בבעל ומתח ביקורת על התנהגות זו של הבעל. בית הדין הורה לצדדים להגיש סיכומים.

סיכומי הצדדים

בסיכומי הבעל הוסיף על האמור לעיל כי האישה לא רצתה שלום בית: העובדה שהגישה תביעות לבית המשפט מעידה שלא הייתה כוונתה לשלום בית, שכן מי שרוצה שלום בית אינו מגיש תביעות. עוד טען האיש ששלח לאישה מסרונים שבהם ביקש ממנה להפסיק את התביעות ולחזור לשלום בית. עוד טען שהאישה לא התייצבה למפגש השלישי שהיה אמור להתקיים ביחידת הסיוע של בית המשפט. בסיכומו של דבר טען הבעל שהאישה רצתה

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

בגירושין והוא ניסה להוביל לשלום בית ובעצם מי שפירק את הנישואין הייתה האשה שהגישה תביעות לבית המשפט.

בסיכומי האישה השיבה היא על טענות הבעל כי הבעל הוא שאצה לו הדרך לפתיחת תיקי תביעות כשהגיש לבית המשפט תביעה לשוב סכסוך כבר ביום י"ג בתשרי תשע"ה (7.10.2014) – דבר שגרם לה להגיש תביעות ביום י' במרחשוון תשע"ה (3.11.2014). עוד טענה כי לא התייצבה למפגש השלישי של יחידת הסיוע מכיוון שבשני המפגשים הראשונים סירב הבעל לשתף פעולה בניסיון להשכין שלום בית והפגישה השלישית נקבעה למטרת הסכם לגירושין.

דיון והכרעה

כשאנו באים לדון בחיוב כתובה ידועים דברי הטור באבן העזר (סימן קיח) שקבע יסוד גדול שהמודד לגבי חיוב הכתובה הוא בעיקר מי הוא הגורם לגירושין, וזו לשונו:

מי שהיא תובעת לבעלה לגרשה ויצאו הגירושין ממנה – אין לה מן הדין לגבות [...] ואם תבע הוא הגירושין – אינו יכול לגרשה אלא לרצונה או לאחר שיפרע לה כל סכום כתובתה: עיקר ונדוניא ותוספת.

ביאור דבריו: אם ימצא כי הבעל אשם בפירוק התא המשפחתי יהיה הוא חייב בתשלום הכתובה, אבל אם ימצא כי האישה אשמה בפירוק התא המשפחתי לא תהיה היא זכאית לכתובה.

בנידון דידן לאחר שמיעת הצדדים והעדים ועיון בפרוטוקולי הדיונים והסיכומים עולה תמונה כי הבעל לא הרגיש קרבה אל האישה וכי סגנונה, דרך ניהול הבית והופעתה החיצונית לא נשאו חן בעיניו. בנוסף לכך, יחסיו עם אביה היו מתוחים עד כדי מריבות קשות וניתוק היחסים ביניהם. לאחר המריבה האחרונה עם אביה עזב הבעל את הבית והגיש תביעה ליישוב סכסוך בבית המשפט ולאחר מכן תביעת גירושין.

אין ספק כי עזיבתו של הבעל את הבית, עקשנותו שלא לחזור לשלום בית ותביעתו לגירושין גרמו לפירוק התא המשפחתי, אלא שיש לדון אם הייתה לבעל סיבה מוצדקת לצעדיו אלה. הבעל שטח את טענותיו ופירט בפנינו את הסיבות שהביאוהו לידי כך: האחת: כיוון שלא הרגיש קרבה אל האישה ושסגנונה, דרך ניהול הבית והופעתה החיצונית לא נשאו חן בעיניו והשנייה: בגלל המתיחות שהיתה לו עם אבי האישה שנוצרו מחמת מגוריהם בביתו.

בעניין הסיבה הראשונה סבור בית הדין כי אין בנימוקים שהציג הבעל כדי להפסיד לאישה את כתובתה ואין לבעל בטענות אלו עילה לגירושין. אדרבה, לשם כך חייבו חז"ל את הבעל בכתובה "שלא תהא קלה בעיניו להוציאה". בכגון זה אין צריך למודעי כי בעל החפץ בגירושין ואין לו עילה לגירושין חייב בכתובת אשתו גם אם האישה מסכימה לגירושין מכוח הנסיבות.

בעניין הסיבה השנייה סבור בית הדין כי אין בה עילה לגירושין הואיל ובידם של הצדדים לשכור דירה ולגור לבדם כפי שעושים רוב הזוגות. כך גם יעצו להם כל מי שהיו מעורבים בניסיון לשלום בית – דבר שבפועל לא קרה.

כנות תביעת שלום הבית

הבעל טען כי האישה היא שרצתה בגירושין ובקשתה לשלום בית לא הייתה כנה כלל.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

לטענתו, העובדה שהאישה הגישה נגדו תביעות למזונות, למדור ולחלוקת רכוש בבית המשפט ושבת המשפט פסק בענייני הרכוש וכך היו כבר 'גירושין כלכליים', כאשר רק לאחר הגשת תביעת גירושין של הבעל הגישה היא תביעת שלום בית, מעידה שתביעתה לשלום בית אינה כנה.

לדעת בית הדין יש ממש בטענת הבעל שיש טעם לפגם בתביעת שלום בית לאחר פירוק השיתוף הכלכלי ועירוב ערכאות משפטיות. ואולם מעשים אלו, משמעותיים ככל שיהיו, אינם חזות הכול, ואינם באים במקום הדברים שראה בית הדין ושמע בדיונים שהתקיימו לפניו, לרבות עדויות ומסרונים שהוצגו בבית הדין ושמהם נוכח בית הדין שהאישה רצתה בשלום בית והסכימה לגירושין רק לאחר שהוביר לה בית הדין שמנוי וגמור עם הבעל להתגרש ואין טעם במאבק.

טענת האישה כי הייתה לבעל 'ידידה'

לאישה טענה קשה נגד הבעל שלפיה היה לו קשר עם ידידה מהעבר שאיתה היה נוהג להיפגש מדי פעם בפעם. במהלך הדיונים הודה הבעל שהייתה לו ידידה שעימה היה נוהג להיפגש, אלא שתירץ את התנהלותו ואמר שנהג להיפגש עימה רק "כדי להתאוורר" ותו לא.

אין צורך להפליג בדברים על המשמעות החמורה של קשר של גבר נשוי עם אישה זרה הכולל יציאות משותפות.

ברור שליבו של מי שנתן את עיניו באישה זרה אינו פנוי לשיקום וחיידוש הקשר הפגוע עם אשת נעוריו. בנסיבות אלו, ההתדרדרות עד פירוק הנישואין הייתה כמעט בלתי נמנעת.

סכום חיוב הבעל מן הדין והסכום למעשה על יסוד הסכמת האישה לפשרה

סך הכתובה, עיקרה ותוספתה, הוא מאה חמישים ושלושה אלפי ש"ח. למספר זה הגיעו הצדדים לאחר התייעצות עם רב, כשהסכום מבטא גימטריה של שמוותיהם.

נציין כי סכום זה אינו מופרז על המידה ומקובל בכתובות רבות.

הואיל והבעל הוא שביקש לגרש את אשתו ללא עילה שיש בה ממש יש לחייבו מצד הדין במלוא הכתובה ותוספתה.

מכל מקום, הואיל ובדיונים לא פורמליים הסכימה האישה לפשרה על גובה הכתובה, רואה בית הדין לנכון לקצוב את גובה הכתובה ולהעמידה על כשני שלישי מסכומה הנקוב ולקבוע שהאיש ישלם לאישה סך מאה אלף ש"ח.

ניתן לפרסם את פסק הדין לאחר השמטת הפרטים המזהים.

הרב אייל יוסף

מצטרפים לפסק הדין.

הרב עידו שחר

הרב שלמה שטסמן – אב"ד

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

פסיקתא

סוף דבר מר [פלוני] ישלם לגב' [פלונית] לסילוק תביעת הכתובה, עיקרה ותוספתה, סך מאה אלף ש"ח.

ניתן ביום כ"ט בטבת התשע"ח (16.1.2018).

הרב עידו שחר

הרב אייל יוסף

הרב שלמה שטסמן – אב"ד